

რედაქცია

გადავიხივეთ პროსპექტს... გვერდის... 14 მან. 8 მ. 5 მ.

დროშა

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

ვასი განცხადებისა

დაიდა ასობით ასობე 1 კამ... ნვევლებშიც ასო... მთავრულით ასობე ნახევარი კამ...

გაღწის აბანოები

ივანე მინაის-ძის მიწის ნაკვეთის შეიღებისა. 22-ს ღვინობისთვის, ხუთშაბათს, გაიხსენება ახალად გაწყობილი აბანოები, სხვა-და-სხვა ნომრებით.

ბ. გუგუბაროვი რვენი ჟირვის ჩაისა

უმორჩილებად ვსთხოვთ მიხატვიონ ყურადღება ბანდროლებზე ასეთ ძ ს მანი ძ ს. პაპოვები, სავაჭრო სასელი მოსკოვში.

ღვთის-გომოგლის დღესასწაულის გამომცემი, ხვალ, პარასკევს, გაზაფხულის გამომცემი.

ტელეგრაფი

კაბეზარული 20 დენი. 17 დენი... ბისთვის იყო ზიარველი სხდომა მუშე-ბისათვის სახელმწიფო კასსების დამა-ფუძნებელ კამისისა.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like 'პირველი ვამოცემისა', 'მეორე', 'მესამე', 'მეოთხე', 'პირველი სესხის', 'მეორე სესხის', 'ლონდონი', 'ბერლინი', 'ზამბურლი', 'პარიზი', 'პავკასიის კერასინი'.

დროების ფულტონი, 22 ოქტომბ.

ელ გუჯა *) (მოთხრობა) — შენა მკითხამ, გინდა შეიტყუ რაი მინდა? ძარგი, მეც ყველას გე-ტყუო. მართებლობა მღვთუას ხელ-მწიფის მოღალატედ უყურებს და იმის დატყრა, ან სიკვდილი განუზრახავს.

— თუ კი იცი მაშ რაღა მცდი შე-ნი კენესამე? — იმად—რომ მღვთუა უნდა გა-დავარჩინოთ. — შენ გინდა მღვთუა გადაარჩი-ნო? ბაკვირებით წამოიძახა მათიამ, რომელიც სრულდებით აერია სვიმო-ნის სიტყვებს.

ბ. დოქტორის მიუხარინაც.

ჩვენს პატივცემულს მეცნიერს, დოქ-ტორს მიუხარინაც. საბუთებით, ფაქ-ტებით, სასამართლოს განაჩენებით დაუმტკიცეს იმას, რომ ის მმართვე-ბულად და... არ მოექცა ბ. სააკოვს რომ იმის მოქმე-დება განათლებულ ყმაწვილ კაცს, დიპლომინან დოქტორს არ შევძვე-ნის, ...

და ყველაფერი ეს დაუმტკიცეს არა თუ სხვებმა, დამტკიცა თვითონაც თავის უკანასკნელს პასუხში; მაგრამ მაინც ხვანხალობს, მაინც ყოყო-ჩობს და ისე თამამად ლაპარაკობს, თითქო უმანკოებისა და ქველ-მოქ-მედების ანგელოზი იყვის.

რომ ბევრის ლაპარაკით თავი არ შეეაწყინოთ მკითხველს, საკმაო იქ-ნება მოვიყვანოთ აქ მხოლოდ ის ანგარიში, რომელიც ბექდვით გა-მოაცხადა თვითონ ბ. მიუხარინაცმა, ანგარიში იმის თაობაზე თუ რამდენი დაუჯდა იმას სააკოვზე გასესხებულის 5,000 მანეთის ამოგება. აი, ბ. მიუ-ხარინაცის სიტყვები:

„ეს საქმე მე დამიჯდა სულ—10,400 მან. შემდეგის ახგარიშით: „საკოვს ორის კექსელით მივეცი — — — — 5,300 მან.

ადვოკატი, სასამართლოს

ბაჟი, მარკები და სხვა ხარჯი სასამართლოსა — — — 1,500 მან. „ხარჯი იმაზედ, რომ სა-კოვის მამული სხვას არ ჩა-ვანდნოდა სულში — — — 1,600 მან. „დაწილების თანხმად, საქ-მის გათავების შემდეგ ერთს გატს მივეცი ამ საქმეში შრო-მისათვის — — — — 2,000 მან. სულ—10,400 მან.

მართი რომ სესხი იყო 5,000 მან. და არა 5,300 მან., სამასი მანეთი სარგებელია. მეორე, თუ ადვოკატზე, სასამართლოს ხარჯი, მარკები და სხე. 1,500 მან. დაუჯდა, ის 1,600 მან. რაღაა, რომელიც იმისთვის დავხარ-ჯეო, რომ მამული სხვის ხელში არ გადავიდნო? ამისთვის ქალაქის შე-ტანა უფროს ნოტარიუსთან ხომ სამი მან. ხარჯია.

მაგრამ ყველაზე უკეთესი ის 2,000 მანეთი ხარჯია, რომელიც ბ. მიუხარ-ინაცს ვითომც ერთის პირისათვის მიუტია ამ საქმეში შრომის მიღები-სათვის. მეიკვირს, თუ აგრე გულ-უხვია და ანგარიშების გამოყვანა ასე მოხერხებით იცის, რატომ, 2,000 მა-ნეთის მაგიერად, 20,000 მან. არ აჩუქა იმ ვილაც უცნობ პირს და რა-

იმის ცქერა შეეძლო თავისუფლად, მაგრამ საუბედუროდ ისე არ მოუხდა, როგორც ეგონა.

მზადვეს ყოველ დღიური შეხვედრა იმას კი არ ამშვიდებდა, უფრო ამღელ-ვარებდა და უღუღებდა სისხლს. საკ-მარისო იყო იმისთვის ერთი შეხვედრა, ერთი დალაპარაკება, ერთი გაღიმება მზადვესაგან, რომელიც გააფითრებდა მათიას და მიიყვანდა იმ მდგომარეო-ბამდინ, როდესაც თავისი თავი ავი-წყდებოდა და ადვილად შეეძლო ყო-ველი დანაშაულობა მოეხდინა.

ამავე დროს, მზადვეს სასიხარუ-ლოდ, მღვთუას კარგა მყოფობაზედ ხმა მოდიოდა. ჯაჯალა, რომელსაც გაღიქვებით, უანგაროდ შეუყვარდა მა-თია, იტანჯებოდა ჩუმიად, გამართვი-ბით, რადგანაც აშკარათ ამჩნევდა, მათიასგან მზადვეს სიყვარულს. შეე-ლაზედ მეტად ამას სტანჯავდა მა-თიასთან შეყრა და ლაპარაკი, რად-განაც მთიულის სიტყვები ყოველ-თვისინ მზადვეს ისე ნაზად და სიყვა-რულიანად შეეხებოდა. ჯაჯალა იტან-ჯებოდა და ხან-დის-ხან იქამდისინაც კი მიეღოდა, რომ კინაღამ შესა-ხებდა: „რაღა მტანჯავ, რას მემართ-ლები?“ მაშინ როდესაც მათიას არც

*) ის. „დროება“ № 219.

ტომ შემდეგ ეს ოცი ათასი მანეთი სააკოვს არ გადახდებიან?

და ამ გვარი ანგარიშების გამოყენების შემდეგ, შემდეგ იმისა, როცა ბ. ჭიუჩარიანცმა სააკოვს 5,000 მან. სესხში 22,000 მანეთზე გადახდებინა, ბ. ჭიუჩარიანცს აქვს კიდევ იმდენი პირში წყალი და მხნეობა, რომ აცხადებს:

„... ჩვენ არ ვისაჯებლებო სხვისი შრომითა და ფულით, რადგან ჩვენი საკუთრება არ დაკავშირებულია და თუ რამე დამჩნა იმ შტრახის (ჯანაძის) ფულუბიდამ, რამელიც სააკოვისგან მივიღე, უნდა ვიხადო ვინაღაცის შემდეგ, ეს მოვასწავს ამ ფულუბის კეთილ საქმეზე მოხმარებას“.

როგორ მოგწონთ ეს ახალ-მოდური გულ-კეთილობა მეცნიერის ექიმის ჭიუჩარიანცისა? ძალს ხუთას თუმანში ორი ათას ორასი თუმანი გარდახდებინა, სახლები გაუყიდა, მშენებრი ცალ-მეილი დაუგდო და ახლა ამბობს: თუ რამ მეტი ავიღე, კეთილ საქმეზე მოვიხმარო.

ახალი ამბები.

ჩვენი პატივცემული და დამსახურებული პროფესორი ლავთ იესესძე ჩუბინაშვილი ამ შაბათს 24 ღვინობისთვის წაიკითხავს პრწრუის თეატრში რუსულად საზოგადო ლექციას ანტონ კაოლიკოვის (წმინდებისა, შრომისა და მოღვაწეობის) შესახებ.

რადა თქმა უნდა, რომ ეს ლექცია მეტად საინტერესო იქნება, სხვათაშორის იმიტომაც, რომ შეეხება ისეთ გვამს, რომელსაც წასრულ საუკუნის ჩვენს ისტორიულ და ზნეობით ცხოვ-

იმისი დატანჯვა უნდა, ვერცა ხედავდა ამ სატანჯველს.

ბულ-დანადგოლის ჯაჯალას, ვერ გაეგებნა გაჩუქებულიყო, არ ებასუნა მათიასთვის და თუმცა მძიმე, ძალიან მძიმე იყო იმისთვის მხალღებელ ლაპარაკი, მაინც ელაპარაკებოდა.

მრთს დღეს, მათია მეტად დაღონებული იყო, თუმცა განსაკუთრებით დაღონების მიზეზი არ ჰქონდა და ცხოვრების მდინარეობა არაფრით არ შეცვლილიყო. მრთს მშვენიერს საღამოზე, რადგან სვიმონ შასანაურში წასულიყო ყაზახის სიკვდილის გამოსაძიებლად და დამნაშავეების მოსაძიებლად, მშვენიერში რადგან სიხუმე ჩამოვარდნილიყო, თითქმის ბუნება-კი გაჩუქებულიყო და რადგანაც მოვიდოდა.

მშვენიერი საღამო, ნათელი მთვარე, მშვენიერი ბუნება იზიდავდა კაცს განმარტოვებულს ოცნებისთვის. მათია გამოვიდა საიასულადგან, წყნარა გაიარა მინდორი და მივიდა პრაგვის პირს, რომელიც თავის ხრიალით თითქოს უაღრესებდა დაძინებულ ბუნებას.

მს ხმა ამ მყუდროებაში ისე უაღრესებდა, ისე უყვავებდა მათიას, რომ იმის რკინის გულიმთალობა და აღუძრა ათასი გვარი ფიქრი, ერთი-

რებაზე ერთობ დიდი გავლენა, ზედმოქმედება ჰქონდა.

* *

მრშაბათს კიდევ უფრო ნაკლები ხალხი დაესწრო მარულაზე. მაგიერად თვითონ მარულა წინანდელზე უფრო საინტერესო იყო, რადგან, წინათვე ჩაწერილებს გარდა, ამ მარულაში ბევრმა „მოყვარებმა“ მიიღეს მონაწილეობა.

პირველი ჯილდო 250 მან. (მანძილი 2 ვერსი და 100 საჟ.) პირველს დოღზე აიღო „ჯივრანმა“ ჯალილ-ბლა მიუბოვის ცხენმა. სახელმწიფო ზეგოდის ცხენები შორს ჩამორჩნენ.

მეორე დოღზე (მანძილი 4 ვერსი) პირველი ჯილდო 150 მან. მიიღო კიდევ თათრის მურსაყულოვის ცხენმა „ბალაბოსმა“, სულ შეიღი ცხენი იყო მადანზე.

მესამე დოღი იყო კერძო ხელის-მოწერით (500 მან. ჯილდო). 13 ცხენი გამოიყენეს. პირველი ჯილდო (300 მან.) კიდევ თათრის ალა-სამატის ცხენმა მიიღო; მეორედ (100 მ.) მივიდა ბ. შარანგოზოვის ცხენი (მანძილი იყო 2 ვერსი).

ამ ნაირად, თითქმის ყველა დოღზე პირველი ჯილდოები თათრის ცხენებმა მიიღეს. მიზეზი ის არის, რომ თათრებს უკეთესი, უფრო გაწრთენილი ცხენებიცა ჰყავთ და ამას გარდა ამათ უკვე იციან ცხენოსნობაც და ცხენის მოვლაც.

* *

შმაღლესის განკარგულებით, დიდ-მარხვაში და შაბათობით ყოველგვარი წარმოდგენები მოსპობილი იქნება რუსულს ენაზე. დრამატული წარ-

ერთმანერთზედ სასიამოვნო, ერთიმეორეზედ სანატრელი, შეუძლებელი. ის შევიდა ოცნებაში და წარმოიდგინა თავისი თავი ბედნიერად, რომელსაც აღერსით ახარებდა მხალღე. იმ წუთებში ის დარწმუნებული იყო, რომ ამ ქალს მარტო ის უყვარდა, მარტო იმაზედ ჰფიქრობდა და ქვეყნაზედ არავისე არ გაცვლიდა იმას!.. ის თავის ოცნებამ იქამდინაც-კი გაიტაცა, რომ საყვარელი ქალი, მთელის თავის მშვენიერებით თვალ-წინ წარმოუდგა, ის ხელსა ჰკიდებდა ნახტანს, შეჰყურებდა მშვენიერს ყუყუნა თვალეებში და პირი ისე ახლოს მოეჩანა, რომ თითქმის სუნთქვასაც კი გრძობდა. მათიას თვალ-წინ ეხატებოდა გიშრის ფერი თმები, რომელიც ქარს გვეწეწა წყნარად არხვედა, ზედებოდა იმის პირისახეს და სასიამოვნო ლუტუნით ნეტარების მღელვარებას აღუძრავდა... ის ნიავის მზგავის ჩურჩულით, სავსეს კრძალით და უმანკოებით წარმოსთქვამდა ფიცს სამუდამო სიყვარულზედ და ერთგულებაზედ. მათია დარწმუნებული იყო, რომ ეს ყველა არამც თუ ოცნების ნამუშევარი, რომელშიაც გულს ისე დაეჯალდა ჰქუა, რომ თავის სასურველს სურათებს წარმოუდგენდა ცოცხალს მოქმედებად...

მოდგენების უფლება იქნება მხოლოდ უცხო ენებზე.

ჩვენი ენა რუსეთში უეჭველია, უცხო ენად ჩაითვლება და ამის გამო, იმედია, ქართულ წარმოდგენებს არ შეეხება ეს აღკრძალვა.

* *

ბუშინ 21 ღვინობისთვის დაიწყო თათრის შურბან-ბაირამის დღესასწაული, რომელიც თითქმის ერთი კვირის განმავლობაში გაგრძელდება.

* *

ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ამ ცოტახანში დაიწყებენ ბეჭდვას მეორე წიგნისას „მათხრობანი“ (ქალების თარგმანი.) ამ წიგნში იქნება: ა) ლეიტენანტის ლემლის თავგადასავალი. ბ) ჰიგლანდიელი ქერივი—შალტერ სკოტის მოთხრობა, გ) პეპისტრელო—შადის მოთხრობა, — სამივე ფრანციკული-დამ ნათარგმნი.

* *

ღღეს გამოვიდა ოკტომბრის წიგნი „ივერისა“ და დაურიგდა ხელის-მომწერლებს.

წიგნის შინაარსი: I სამშობლო! დრამა ხუთს მოქმედებად, შ. სარდუსი, გადმოკეთებული ფრანციკული-დამ თ. დ. მრსთვისკან.

II ვინ მოგვანა ქართული ანბანი? ილ. მქრომჭელიშვილისა.

III ხალხური ლექსები-

IV ლიტერატურული შენიშვნები, ა. ნა—ლისა.

V თეატრის სემინარია და ზინგელი მისი რექტორი გაიან ნაცვლაშვილი (დასარული) ნ. მთვარელიშვილისა.

VI ახალი წიგნები.

როდესაც მათია ამ ნეტარებაში იყო, ერთმა კაცმა გამოჩქიფა პრაგვი, ამოვიდა გორაზედ და მათიას წინ გაჩერდა. ახალ მოსულმა დაუწყო იმას ყურება და უკვირდა, რომ მათია არავითარს ყურადღებას არ აქცევს იმას და თითქოს არც-კი ამჩნევს.

— მათიაუ, მათიაუ! უთხრა იმან და ხელი დაადო მხარზედ.

ამ სიტყვებზედ მათია ისე შეკრთა, რომ ახალ მოსული უფრო მომეტებულიად შეაკრთა.

— რაი მოვიდა მათიაუ?! მე ვარ, ველარ მიცანი?

— ჰა... შენა ხარ?... ჰო, შენა, შენა... და ამ სიტყვებთან ერთად წინ გაიშვირა ხელები.

ახალ მოსულს ეგონა, რომ იცნო და ხელის ჩამორთმევას და გადახვევას აპირებდა, მაგრამ მათია ისევე იდგა. ის მხოლოდ მაშინ მოვიდა გრძობას, როდესაც მღგუჯამ მკლავი დაუჭირა და დაუწყო ნძრევა.

— მინა ხარ? მხერით გეშვებანა ისა და უკან მიდგა.

— ბედშავო, ჩემო თავო!.. რაი მოგვლია, ველარ მიცანი?

მაშინ მათიამ შეხედა, დაინახა, რომ იმის წინ მღგუჯა იდგა.

მკითხველს შეუძლიან წარმოიდგინოს, რა სატანჯველად უნდა ემოქ-

წარული რედაქტორთა

შეხვედრა

ბატონო რედაქტორო! ამას წინედ მე წაიკითხე ვაზ „დროებაში“ კორრესპონდენცია ბ. ი. ხელისა. 10-12 წელიწადია რაც ვითომც მათის სოფლის მცხოვრებთ ბედ-იღბალი ჩემ ხელთ იყოს და მე კი, ამდენი ხნის ნამსახურმა კაცმა, მათი და ჩემი შრომა უნაყოფოდ ჩავარონინე; გამსესხებელ-შემნახველი ამხანაგობის განხნა მოვიწოდებ და არ აღვასრულე, ვითომც სკოლას, მალაზიას და ბაღს შემწეობა ა აღმოუჩინე და სხე.

ამებზედ პასუხს მთხოვე მე ძიმი-თის სოფლის მამასახლისს როსტომ შრუშაძეს ბ. ი. ხელად. მინც ამ კორრესპონდენციას წაიკითხამდა და მე არ მიცნობს, დასტურ რაღაც ეგონება. დიდად მაკვირებს ასეთ შორიდგან პასუხის მოთხოვნა მაშინაც, რომ ის პასუხის მოთხოვნის მოვალე იყოს და მე მიცემის. მრთი წელიწადი გადის, რაც ი. ხელად თავის სამშობლოში არ ყოფილა და 304 კომლი კაცის მდგომარეობის განხილვაში კი შედის. რა უმსხვერპლია საზოგადოების შესაწევნელად, რომ პასუხს ითხოვს? მისთვის რა მოუხარებია? მძიოს თუ რამე დაჰკარგვია. მაგრამ მე ვიმსახურე საზოგადოების თხოვნით და მათის სიყვარულისათვის. ჩემის თაოსნობით და მათის შემწეობით დღემდის სკოლაც, მალაზიაც დის... წარმატებაში იყო და არის. რომელი მაწავლებელთაგანი იყო იძულებული, რომ მე მისი კანონიერი მოთხოვნილება არ შევასრულე? როდის არ ვიყავი მსურველი შემწეობისა?

მედა ამ შემთხვევას მათიანზედ?.. იმ სანატრელის მდგომარეობიდან, მემრე სწორედ იმ დროს, როდესაც ოცნებას ისე სასიამოვნოდ გაეტაცა, ის გამოჰყვანდა ამ ოცნებიდან, იმ კაცს, რომელსაც ეკუთვნოდა მხალღე და რომლისათვისაც შეუბმელად, უცდელათ უნდა დაეთმო!.. პრამც თუ მარტოკა უნდა დაეთმო, არამედ თითონ უნდა მიეცა შემწეობა, ესეველი იმით შეერთებისათვის.

ბრძნობა გავესო, სატანჯველი ნაღველად გადმოვიდა ნაპირებზედ და მათიას აგრძობინა თავისი მდგომარეობა. იმან თავი ველარ დაიჭირა და თითქმის ქვითინით გადაეხვევა თავის ძმად ნაფიცს, რომელმაც თავის ნახვის სიხარულად მიიღო მათიას ქცევა.

— მღგუჯა, მღგუჯა, შენი კენესამე!..

— ძარგიალა მათიავ, ღვთის გულსთვის გაჩუმდი... რაი მოგვლია ბედშავო.

— პრაფერი, არაფერი, დარცხვენით წარმოსთქვა იმან და შეიმარგა გული... ცხო როგორა ხარ, საიღამ?

— მშადლობ უფაღს, კარგად...

— ხომ სრულებით მოჩჩი, აღარა გტკივა-რა?

— მშადლობ უფაღსა... თიკი რალასა იქ?

რაიკა შეეცნება მალაზიის საქმეს, მას ჰყავს საზოგადოებისაგან დანიშნული 4 კაცი, ამით უნდა აწარმოებინა მალაზიის საქმე, ესეც არ სკადნია ბ. ხელადეს. თუ სურს შეიტყოს, არინ შემდგომნი: ბიეტო ხელადე, ივანე როყვა, ანდრია მუხაშვილი და მსგ ხარაიშვილი. თუ ანგარიში ჩემ ხელში იყო, მომთხოვეს და მე არ მივეცი, ეგენი იძულებული იქნებოდნენ მთავრობისთვის მოეხსენებიათ...

ძიებითი სსსოფლო საზოგადოების მასსახლისი რ. ურუშაძე.

12 ოქტომბერი, სოფ. ძიებითი.

უცხოეთი

ზვიცარი. ბერმანის სამხედრო საქმეების მცოდნე პირები ამ უკანასკნელ ხანებში არჩევენ შვეიცარიის შეიარაღების აზრს. მათ დარმუტატის სამხედრო განეთში გამოვიდა ერთი ღენერლის წერილი, რომელიც ურჩევს შვეიცარიის ძაფშარს, არამც თუ მარტო სამხედროები გაამაგროს, არამედ დაამწესოს კადევაც მუდმივი ჯარი. შვეიცარიის განეთებმა დიდი უკმაყოფილება განაცხადეს ამ რჩევასზე. ისინი უჩვენებენ ბერმანისაზე, როგორც სამწუხარო მაგალითზე, მის სამძიმო გადასახადებზე, რომელიც ავიწროებს მეტისმეტად ნემეცებს. დაბოლოს განეთები უმატებენ, რომ უმჯობესი იქნებოდა ბერმანის მმართველობა მიბაძვდეს შვეიცარიას და მუდმივი ჯარის მაგიერად მილიციებს იჭერდეს,

— მე რაღა საკითხავი მაქვს? რაი მიჭირს? მწარის ღიმილით უბასუხა იმან.

— ცხო რა ამბავია?

— არც რა.

— მზადვე როგორაა?.. რად არას მეუბნები იმაზე?

— მზადვე?.. ჰო, რაი უჭირს ბედნიერსა, კარგადაა.. შენ გელოდა, შენს გონებაში იყო სულ. საჩქაროდ დაიწყო მათიამ, რომელსაც ამ საგნის შეხება ისე ამღვრევდა.— წავიდეთ, ეხლავ გამოვიყვან...

ამ სიტყვების შემდეგ ისინი წავიდნენ იმ წიფელთან, რომლის გვერდითაც მათიამ პირველად ნახა მზადვე, მღუჯა იქ დაგდა და თითონ-კი გემურა მზადვესკენ.

მღუჯა მოუთმენლად ელოდა იმის მოსვლას, და თითო გავლილი წუთი წლებად ეჩვენებოდა. მობაშად გაიშრიალა რაღაცამ და მღუჯას მკლავებში თითქოს მიესვენა გონება დაკარგული მზადვე.

— შენა ხარ, შენა!.. ძიდევა მშვიდობით გხედავი! ეუბნებოდა გატაცებით მზადვე.

— დამშვიდდი, ჩემო ყველა! ნუ გეშინიან, ეხლა აღარ გავიყრებით... მცივა?.. რა გაკანკალებს ვერე?

— არა, არა მცივა, არა...

ვინემ შვეიცარიამ მიბაძოს მას და სხვა თავის დანარჩენ მძლავრ მებრძოლებთან, რომელნიც ლუბვენ თავიანთ ქვეყანას—საუკეთესო ძალა და სინათლე ქვეყნისა თოფ-იარაღში ჰყავთ შექტურვილი.

ინგლისი. ინგლისის მმართველობამ, როგორც ვიცით, აღუკრძალა ირლანდიელებს ყოველგვარი კრებები. მბრახვებულ ირლანდიელებმა გამოსცეს მანიფესტი, რომელშიაც, სხვათა შორის, მოხსენებულა:

ბლადსტონმა თავის დესპოტიური ზომებით იქამდის მიგვიყვანა ჩვენაო, რომ თითქმის არსებობის სასოება დაგვარგათო. მრთილა დაგვრჩენია, მიემართოთ კონსტიტუციონურ იარაღს. ღრო არის ირლანდიელებო, მოითხოვოთ, დაიბრუნოთ თქვენი უფლებებო. თანამგრძობლები უთვალავი გეყავსო: ჩვენი ამერიკელი ძმები აქამდისინ ათი-ათასებს გვიგზავნიდნენ შემდეგ მილიონებსაც გამოგვიგზავნიან, ოღონდ ჩვენ ენერგიას ნუ მოვაკლებთ ჩვენ მოქმედებასაო.

მინუში სოფლის საზოგადოებისაგან სკოლის დაარსების ბარდა-წყვეტილებისა.

მრთი დამატკოლებელი მიზენი სასოფლო სკოლების გამრავლებისა არის, რომ სოფლებმა არ იციან, რა გვარად შეადგინონ საზოგადო გარდაწყვეტილება სკოლის განხის თაობაზე და რა ვზით დაინმარონ ამ საქმეში წერა-კითხვის მამაერცვლებელი საზოგადოება. ჩვენ მოვისურვეთ ეს დაბრკოლება აგვეცილო-

ბოლოს, როცა იყო, იმათი გონება დადგა თავის დონს და მღგუჯამ უთხრა:

— მზადვე, მოემზადე მე შენს გასატაცებლად ჩამოველ.

— ჩემს გასატაცებლად? თითქოს შეკრთა მზადვე.

— ჰო, შენს გასატაცებლად... რად შეგეშინდა? ჰკითხა მღგუჯამ და დაკვირვებით დაცქერდა იმას.

— არა, არა, მე არ შემშინებია... შენთან რისა უნდა მეშინოდეს!..

— მაშ რას ანბობ, რად გაგიკვირდა?

— არ გამკვირებია... არა, მაგრამ... ში თუ კიდევ გამოგვეკიდნენ, კიდევ ის ვაი-ვაგლანი მოხდეს... შენ ერთხელ გადარჩი—ახლა კიდევ ხელმეორედ...

— ჩემო ყველა!.. მახვევით გააწყვეტინა მღგუჯამ.— შენ სულ ჩემზედა ჰფიქრობ.

— არა, არა... მგრე მეყვარები, ნუ გამიტაცებ...

— მკ შეუძლებელია ჩემგან...

— შეუძლებელი?.. აგრე უნდა იყო, აგრე... დამიჯერე, თავი დამანებე... მე უბედური ვარ, იმდენი მსხვერპლიც კმარა...

— ათი იმდენი მსხვერპლის შეწირვა რომ მომიხდეს, მე შენ თავს მაინც ვერ დაგანებებ.

ბნა სოფლებისთვის და გავგეადვილებინა მათთვის საზოგადო გარდაწყვეტილების შედგენა. ამიტომ ვეწვიენით შემოხსენებულ საზოგადოების კანცელარიას, გადავინჯეთ მთავრობისაგან უკვე დამტკიცებული სოფლების გარდაწყვეტილებანი და ერთს მათგანს ავართეთ პარი, რომელსაც ჩვენ ქვემოდ ვებქდავთ საყოველთაო საცნობელად.

ამას საქირია დავუმატოთ, რომ, თანახმად საზოგადოების მმართველობის გარდაწყვეტილებისა, წლიურ ხარჯათ სკოლისათვის უნდა დაილოს არანაკლებ ოც და თხუთმეტი თუმნისა. მარდაწყვეტილება უნდა გამოიგზავნას ქალაქში ამ აღრესით.

Въ Тифлисъ. Въ Канцелярію Общества Распространенія Грамотности среди Грузинскаго населенія:

ბი ეს მინუში:

გარდაწყვეტილება.

... საზოგადოებისა პირველდაწყებითი სკოლის განხანზედ სოფელ... გუბერნიისა... უეზდისა.

188 წელს... დღეს, ჩვენ, ქვემორე ამის ხელის მომწერენი... უეზდის, სოფელ... მცხოვრებთ მოვანდინეთ სასოფლო კრება და საზოგადო გარდაწყვეტილებით, სოფლის მოხელეთა თანადასწრებით დავადგინეთ შემდეგი:

1) ჩვენი შეილების აღსაზრდელად და სასწავლებლად გაგხნათ ერთკლასიანი სასოფლო სკოლა... სოფელში.

2) სკოლის შესანახავად ყოველ-

— არ ეღირვარ მაგათა, არა! წამოაიძინა მზადვემ და ტირილით მიეყრდნო მღგუჯას გულზედ. ის ტირილად მღღღარედ რაღაცა თრთოლით და აღეღვებით. აშკარადა სჩნდა, რომ იმას რაღაცა მძიმე ლოდათ აწვა გულზედ, რომლის გამოთქმაც უნდოდა და ვერც გემბენდა.

მღგუჯა ჯალვრემილი, შეწუხებული უყურებდა იმას და თითქოს იმასაც ეგრძნო მზადვეს მდგომარეობა. „იქნება აღარ უყვარვარ?..“ ბაუელვა თავში მღგუჯას.

როდესაც მზადვემ გული მოიჯერა ტირილით, მღგუჯამ წყნარა მოიშორა გულიდგან დაუჭირა პირისახე ააწვიენა თავს და პირ-და-პირ შეხედა თვალებში.

— მზადვე! შენ რაღაცა გაქვს ჩემგან დამალული, პირ-და-პირ რად არ მეუბნები? ხვალ თუ ზეგ ჩემი ცოლი იქნები, განა ცოლს დამალული უნდა ჰქონდეს რამე.

მზადვეს ყრუალამ გაურბინა ამ სიტყვებზედ; იმან დახარა თავი და რაღაც წაიბუტბუტა.

— მაყ-კაცს კირში გამავრება უნდა, მითხარ ყველა.

მზადვე ებრძოდა თავის გრძობას, მემრე ერთბაშად დეცა მუხლებზედ და მწუხარებით წამოიძინა.

წლიე ვილოა... თუმანი, რომელიც ჩვენ შორის უნდა გყვეს განაწილებული შემდგომითა და გვარად...

3) ეს სასკოლო ფული ჩაწერილი იქმნეს ოკლადნოი ლისტებში ამ მდგომარე წლიდგანვე და იკრიბებოდეს იმ დროს და იმ რიგზედ, როგორც სახელმწიფო ხარჯი იკრიბება.

4) სკოლის მოსათავსებლად და მასწავლებლის დასაბინავებლად მოვამზადოთ შესაფერი სახლი რიგიანი ეზოთი.

5) მასწავლებელს ჯამაგირის გარდა ვაძლიოთ წელიწადში სამი საქენი შეშა და მოსამსახურე სკოლის მოსავლელოთა.

6) აღმოვარჩიოთ სკოლის მზრუნველებად სამი საიმედო კაცი.

7) ეთხოვოთ მთელიისის საზოგადოების გამგებას წერა-კითხვის გასაერცვლებლად საქართველოში დაფუნდებულს, რათა მან: ა) იკისროს განხანა და გამართვა ჩვენი სკოლისა, დაგვინიშნოს საიმედო მასწავლებელი, სწავლება გააწყოს ისე, როგორცა წესია და როგორც მოითხოვს მისი წესდებულების მესამე პარაგრაფი, ანუ მუხლი და მიიღო ჩვენი სკოლა თავის გამგეობის ქვეშ; ბ) შემოგაწიოს ერთ-ხანად ოციოდე უბანი დასახმარებლად სასკოლო სახლის აშენებაში, თავისი ფასით გააკეთებინოს სკოლის მეტელი და ყოველ-წლიე გვიგზავნოს სახელმძღვანელო წიგნები და სწავლის საჭირო ნივთები და გ) ჩვენი შეტანილი ფული ხაზინიდან მიიღოს ხოლმე შესანახავად და სკოლაზედ მოსახმარებლად თავის დროზედ.

მივანდობთ ჩვენ ამორჩეულთ მზრუნველთ, რომ მათ ეს ჩვენი გარდა-

— დამნაშავე ვარ... თავი უნდა მამეკლა.

ამ სიტყვებზედ მღგუჯამ ხანჯალს გაიგლო ხელი, მაგრამ თავი შეიკავა ისევე დაიკრიფა გულ-ხელი და ისე შექმუხენილი უყურებდა.

— რაში, მითხარ?

მზადვე მოუყვა თავის გაწბილების ანბავს, რომელზედაც ლაპარაკი მთელს სიცოცხლედ უღირდა.

— მხლაც არ დაწმუნდები, რომ შენი ღირსი არა ვარ?

— ბარემ, ბარემ მინდოდა, რომ აგრე მეთქვა, მაგრამ რაი ექნა, რომ მიყვარხარ, მიყვარხარ... ჩემ თავზედ მეტად... მღგუჯამ მიიკრა გულზედ მზადვე დაუწყო გაშმაგებით კოცნა.

რამდენიმე დღის შემდეგ, ხარანაულების მთაზედ შედიოდნენ მეფიონი, რომლებშიაც მღგუჯას თავის საცოლვე მზადვეთი იცნობდათ. მაყრებმა შესძახეს:

მოგვივართ, მოგვისწინან, მოგვიყვან დედალი ხოსობი.

ა. მახსუბარძი.

(დასასრული ჰეორე თავისა)

წყვეტილება წარუდგინონ საქართველოში წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების მმართველობას და სთხოვეს მას, რომ იხმაროს მან ყოველ გვარი საჭირო შეაძველო მთავრობის წინაშე შესახებ ამ ჩვენი გარდაწყვეტილობის სისრულეში მოყვანისა.

ჩვენი მომავალი სკოლის მზრუნველებად ვირჩევთ:

ნამდვილს ხელს ვაწერთ:
ბექტევი სულია-მამასახლისისა.

განცხადებანი

დღეს, ხუთშაბათს.

შპანასახელი თვალთ-მაძსური წარმოღვაწე

კახენოვისა

წარმოადგენს ჯოჯოხეთის კაბინეთს და სხვა-და-სხვა ახალ ფოკუსებს. (1-1)

მიახლოვით ყურადღება! საქართველოს მთავრობის მალაზიაში, თამაშ-მოვის ქარვასლის ქვეშ, ერევანის მეიდანზედ, ვოველთვინ ვიღებთ ჩვენგან იჯარით აღებულის სალიანის წყლებიდან ახალ-ახალს ჟიტკას, სისილა-ლას. დომს და სურვიელს. ისეი-ღება ზარტიათ და წვრილბათც. აქვე ისეიღება მოსარმული დო-შეული. (5-1)

ორი ყაფვილი კაცი

მძებენ გაკვეთილებს, თავიანთ ხარჯზედაც აიყვანენ ყმაწვილებს. აღრესის დატოვება შეიძლება „დროების“ რედაქციაში. (4-1)

ორი ყაფვილი კაცი

ამზადებენ ბავშვებს გიმნაზიის პირველ ოთხი კლასებისთვის. აღრესის დატოვება შეიძლება „დროების“ რედაქციაში. (4-1)

ბბ. გ. იოსელიანისა და რ. რეცოლდის ზანსიონში და სასწავლებელში იღებენ ემაწვილებს ზირობით ვოველ საშუალ სასწავლებლებში მოსამსახდებლად. მისაილოვის ქუჩა, გურგენ-ბეგოვის სასახლეში. № 81 (5-4)

ბრიტუროვის წიგნის მალაზიაში (ბალოს პირ-და-პირ) და ბ-ნი იოანის-სინთან (ოკრუქნის სულის ქვემოთ) ისეიღება წერა-კითხვის საზოგადოების გამოცემა:

წითელი ფარანი, ფასი 15 კ.
სატყუარი — — — 10 კ.

თფილისის მალაზიის გამოცემა

ამით აცხადებს, რომ იჯარით გაცემისათვის დანიშნულია ვაჭრობა: პირველი 29 ამა თვისას ნავთილის ნევითის წყაროებზედ, ვადით 15 დეკემბრიდან 1881 წლისა 15 დეკემბრამდინ 1884 წლისა; მეორე ვაჭრობა იქნება 3 მომავალ ნოემბერსა, ორ პარომზე მნაცკანოვის ხიდის ახლოს, ვადით 1 იანვრიდან 1882 წ. 1 იანვრამდე 1885 წლისა.

პირთ, რომელთაც ჰსურსთ აიღონ ზემოხსენებულნი ნევითის წყაროები და პარომები იჯარით, შეუძლიან ამაზედ ყოველ გვარი პირობები შეიტყონ მამგობის კანცელარიაში. (3-2)

თფილისის მალაქის მამგობა ამით აუწყებს, რომ 27 ამა ლენობისთვის, დილის 12 საათზედ, დანიშნულია ვაჭრობა ცხენების გარდასახადის იჯარით გაცემასზედ ვადით 1 იანვრიდან 1882 წლისა 1 იანვრამდე 1883 წ., მსურველთ ამ გვარის იჯარის აღებისა, შეუძლიანთ ყოველ გვარი პირობები შეიტყონ მამგობის კანცელარიაში. (3-2)

Свидѣтельство объ успѣхахъ и поведеніи, выданное мнѣ изъ Тиф. дух. училища отъ 21 авг. 1880 г. № 424, утеряно. Прошу нашедшаго представить его въ правленіе училища.
Захарій Ивановъ Джинчвеладзе.

ისქილდება ახალი მებილი ხუთი ოთახისათვის ერთად და ცალ ცალკე-მართად ღირს 600 მან. აღრესი. მისა-ლის ქუჩა, ბრიგორევის სახლი, იკითხეთ ნიკიტოროვისა. (3-2)

ქ. გორში მოძრეებულ სასამართლოს ზირ-და-პირ გავსენ ხუთით მომსახდებული ვოველხაირი წამლების საძსატვრო საღებავთ მალაზია, ვეიდი გირვანქობითაც თბილისის ფასებზედ 20% ნაკლებ მეიდეულთ მეუძლინთ სოფლებიდანაც მოძმართონ უტეუვრად ვაგვსავნებთ ვოველ-გვარი საღებავი (კრასკა) (10-7) ივანე ს. ბაბალოვი

კანცელარია წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების გამგობისა იმყოფება მთა-წმინდის ხევის (ოვრახესის) ქუჩაზედ, № 9, ფარესოვის სასახლების შემო ეტაჟში. (5-2)

Продается по случаю отъѣзда совѣтъ новая мебель на 5 комнатъ вмѣстѣ и поровнь. Цѣна всей 600 р. Адресъ: Михайловская улица, домъ Григорьева, спросить Никифорову. (3-3)

ისქილება

25% ნაკლებ მინამ სხვა ავადგას ხაი, კაკაო, შეკოლადი, ბისკვიტი, მურაბა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქნები, პაკლები, თეფშები, ჩანისკები, სუდოკები, ფოდნასები, პირის-სახანი, კლიტეები, სამურველი, ტანისამოსის საკიდი, კოვსები, დანები, კალმები, ქაღალდი, კანკერტები, რეველები, კარანდაშები, თოფები, რეკოლეკრები, კრატები, ზღაშ-ჩები, ვანები, ქამრები, საყელურები, კლი-ანკა, უნატირები, ლაგები, უთოები, ტასტები, პირისსაოცი, ცხვირის-სახოცი, ხუჭები, ტუალეტის საშანი, დუხები, შაშათი, ციტმატაგნესია, ქინას ღვი-ნო, ზორტ-გენი, სერესი, კონიაი და ათასი სხვ. რამეები, — ინფლისის მალაზიაში. იქვე ხაი ვაჭრობათვის ნარ-დათ: თუთობით 40, 46, 52 და 58 მან. და გირვანქობათ: 1 მ., 1 მ. 10 კ., 1 მ. 20 კ., 1 მ. 40 კ., 1 მ. 60 კ., 1 მ. 80., და უზირველი ხარისხისა 2 მ. — წონა უქაღალდით.

თოფები 20—60 მან., ჩოკ-ბორ (choke bore) George Dau-ს ფაბრი-კადამ—120 მან. რეკოლეკრები 4—34 მან. და ბუდდოგისა 11—20 მ. ქაღის უნატირები 65 მან-დამ.; შეკილდის დანები ხანგლებით 3 მან. 50 კამ-დამ დუქ., ალბომები ხანგვარ ფასად, ფილ-ტრები და სხვ.

უველსზედ უძრავესი ამოწმება თოფე-ბისა და რეკოლეკრებისა თფილისში. (100-25)

ი. მურადოვის წიგნის მალაზიაში ქუთაისში

მუდამ არის დამზადებული საქმაოდ ყოველ გვარი სასწავლო წიგნები, რომელნიც კი მოეთხოვებად სავაჟო და საქალბო გიმნაზიებში, სახალხო და სამოქალაქო სკოლებში მოსწავ-ლეთა. არის აგრეთვე დიდ-ძალი სა-მოსწავლო და სკოლაში სახმარო ნივთები და მოთხოვნილებისა და-გვარად დახაზული რეველები, ასი-5 მასეთი., მუზიკალური ნოტები, სხვ. და სხვა საწერი ნივთები და მა-სალები უფრო იაფ ფასად, ვიდრე სხვაგან.

მალაქა გარეშე მცხოვრებთა მოთ-ხოვნილებას მალაზია დაუყოვნებლივ ასრულებს და გამოგზავნის პირვე-ლივე წამომავალი ფორმითა. (50-7)

ინფლისის მალაზიაში ანწრუნის გალერეაში (Maison de confiance)

შეადრეთ ჩვენი ხაი ჩაის ყველგან — 1 მ. 10 კაბ. — 1 მ. 40 კაბ. — 1 „ 20 „ — 1 „ 60 კაბ. — 1 „ 40 „ — 1 „ 90 კაბ. — 1 „ 60 „ — 2 „ 20 კაბ. — 1 „ 80 „ — 2 „ 50 კაბ. სუკოთა 2 მანეთ. — 3 მანეთ. ჩაის წონა—უქაღალდას, სხვაგან კი ქაღალდით. (100-56)

ინფლისის მალაზიაში ახლად მი-ღებულია დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. იქვე იქილება: ზარესისა 40 კაბ. დაწყებული; სტაქნები, პაკლები 10 კაბ—დამ; პანდოლები 5 კ.—დამ, მურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100-34)

ლონდონის მალაზია გამოერციულს ბასკის ქვეშ დაარსებულია ნამდვილი ჩაი-გასასყიდლათ პირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქალბისა: მა-გალითებ: თოფებისა, რეკოლეკრებისა, კლიტეებისა, ჭურჭლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოვსებისა, ჩანისკებისა, შო-კოლადისა, კაკაოსი, დუხებისა, საშანი-სა, შხო კებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქა-ღალდისა, კარანდაშებისა, კალმებისა, უნა-ტირებისა, სერესისა (გემთიელი ვლეშინ-გინი წეთისა) და სხვ. საავანტო მა-კინტო მის მოსახურავებს გასასყიდლად კანფეტების და პაკეტების და კამპ. მუ-რასისა, აგრეთვე ხუჭებისა და წინდე-ბისა ნოტისგამადამ. ნამდვილი ქაჯანს გაიარები. (100-44)

ჩაის მცოდნე ზირმა და მსურ-ველმა უნდა იეიდოს ჩაი, პირ-ველი მოკრეფილისა ინფლისის მალაზიაში 1 მან. 20 კაბ. და 2 მან. და შეადაროს ჩაის 1 60 კაბ. და 3 მან. ყველგან, ქ. თბილისში და გაიგებთ რა-მდენათ უკეთესი ჩაია ინგლისის მალაზიაში. ამის გარდა მალა-ზია ამღვეს ჩაის წმინდა წო-ნით უქაღალდით და უტევიოთ. (100-65)

ტაქსია

საკვებავ ხორაგეულებათ, რომელნიც იეიდებან თფილისის ბაზრებში, დუქ-ნებში და დატარებით 16 ცეტომბრ-დამ 15 ნოემბრამდინს.

ზამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის.
პირველის ხარისხის — 1 გირ. —
მეორის „ — 1 გირ. 3 1/2
მესამის „ — 1 გირ. 3 კ.
იმავე ფქვილ. თორწეში გამომცხვარი:
პირველის ხარისხის — 1 გირ. 5 1/2
მეორის „ — 1 გირ. 4 კ.

ჭვარის-მამის პური:
პირველ ხარისხის ლავაში 1 გირ. 7 კ.
მეორის „ „ — 1 გირ. 5 კ.
მესამის „ „ — 1 გირ. 4 1/2

ძროხის ხორცი:
პირველის ხარისხის — 1 გირ. 8 კ.
მეორის „ — 1 გირ. 7 კ.
სუკი — — — 1 გირ. 14 კ.
ცხვირის ხორცი — 1 გირ. 8 კ.
ლორის ხორცი:
პირველი ხარისხის — 1 გირ. 14 კ.
მეორის „ — 1 გირ. 12 კ.